

ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ ВНЕСКІВ ЗАСНОВНИКІВ ДО ЗАРЕЄСТРОВАНОВОГО КАПІТАЛУ

Початком створення і реєстрації будь-якого підприємства є формування його зареєстрованого капіталу. Сучасні непрості умови функціонування вітчизняних підприємств призводять до виникнення проблем, пов'язаних з забезпеченням стабільності та стійкості їх роботи. Структура і динаміка зареєстрованого капіталу є одним з найважливіших показників, що визначає фінансовий стан підприємства. Зареєстрований капітал повинен виступати основою здійснення господарської діяльності та гарантом забезпечення прав різних юридичних й фізичних осіб, які мають прями фінансові інтереси у результатах роботи підприємств.

Інформація, необхідна для ефективного управління власним капіталом підприємства акумулюється системою бухгалтерського обліку та фінансової звітності. Повне розкриття інформації про формування і використання власного капіталу сприятиме підвищенню достовірності інформації, необхідної для прийняття управлінських рішень, спрямованих на забезпечення фінансової стійкості підприємства.

Питанням обліку, реєстрації змін та формування звітності статутного капіталу присвячені праці М.Я. Дем'яненко, Т.Г. Маренич, С.Ф. Голова, М.Ф. Огійчук, В.В. Сопко. Враховуючи сучасний розвиток економіки країни та потреби управління організація обліку статутного капіталу потребує подальшого розвитку і вдосконалення.

Виходячи з аналізу статей, публікацій, чинного законодавства зареєстрований (статутний) капітал визначається, як основа функціонування суб'єктів господарювання, яку формують внески засновників даного підприємства.

Одним з етапів формування зареєстрованого капіталу є оцінка майна призначеного для його формування. Відповідно до статті 86 Господарського Кодексу України [1] вкладами засновників можуть бути: грошові кошти, як у національній, так і іноземній валюті, цінні папери (акції, облігації), рухоме та нерухоме майно (транспортні засоби, устаткування, будинки, земельні ділянки), майнові права (на користування майном, об'єктами інтелектуальної власності) та частка у статутному капіталі.

При оцінці внесків у вигляді грошових коштів особливих проблем не виникає: сума внесених коштів і є розміром вкладу учасника. У свою чергу оцінка майнових внесків має свої особливості. Цивільним кодексом України [4] передбачено, що порядок оцінки вкладів визначається в установчих документах господарського товариства, якщо інше не передбачено законом (ч. 2 ст.115 Цивільного кодексу України). У ч. 2 ст. 13 Закону «Про господарські товариства» прямо сказано, що грошова оцінка вкладу учасника господарського товариства здійснюється за згодою учасників товариства. Проте відповідно до цього ж Закону існують випадки, коли внески підлягають обов'язковій незалежній експертній оцінці [2].

У разі, якщо засновники не звертаються до послуг експерта, то критерії для оцінки майна вони обирають самостійно. Документом, що фіксує оцінку майна в тих випадках, є акт оцінки, складений і підписаний засновниками.

Внески до статутного капіталу можуть робити як фізичні, так і юридичні особи. Податковий кодекс України [4] визначає особливості оподаткування даних операцій, а саме: щодо оподаткування податком на додану вартість та податком на доходи фізичних осіб.

Підсумовуючи вищевикладене, можна відзначити, що існує проблема оцінки майнових внесків до зареєстрованого капіталу, так як ні один з нормативно-правовий документів, які регулюють формування зареєстрованого капіталу, не містять конкретних вимог щодо того, яким може бути такий порядок. Оцінка за згодою учасників може призводити до неправомірного завищення або заниження внеску. Тому варто на законодавчому рівні встановити більш чіткі межі оцінки майнових внесків.

Список використаної літератури:

1. Господарський Кодекс України [Електронний ресурс]: за станом на 08.12.2016 р. // Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/436-15/page4?text=%F1%F2%E0%F2%F3%F2%ED%E8%E9+%EA%E0%EF%B3%F2%E0%EB>.
2. Закон України «Про господарські товариства товариства» [Електронний ресурс]: Закон України станом на 01.11.2016 р. // Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1576-12/page>.
3. Податковий кодекс України [Електронний ресурс]: станом на 01.01.2017 // Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2755-17>.

Цивільний кодекс України [Електронний ресурс]: за станом на 02.11.2016 р. // Верховна Рада України. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/435-15>.